

Rodna Gruda

Vlasta Arzenšek Gottstein: Raziskovalka, umetnica, popotnica

Vlasta Arzenšek Gottstein: Researcher, Artist, and Traveler

Objavljeno dne/Published on: 08.12.2016

Avtor članka/Article Author: Edita Žugelj

Slikarka Vlasta Arzenšek Gottstein iz Kölna že 60 let živi v Nemčiji. Slovenijo od najstniških let redno obiskuje, zadnja leta pa je tudi pogosta udeleženka tradicionalnih slikarskih kolonij Združenja Slovenska izseljenska matica ter drugih organizatorjev. Kot raziskovalka življenja in umetnosti je veliko potovala po svetu, s Slovenijo pa jo globoko povezujejo njeno otroštvo, dom njenih prednikov in slovenska istovetnost. Vse to je odražala tudi zadnja razstava njenih del v tehniki kolaža z naslovom Plasti časa, ki se je 4. decembra zaključila v Finžgarjevi galeriji v Ljubljani.

Painter Vlasta Arzenšek Gottstein from Cologne has lived in Germany for the past 60 years. Since her teens, she has been visiting Slovenia regularly, and for the past few years, she has also been attending the traditional painting workshops organized by the Slovenian Emigrant Association and others. Being a researcher of life and art, she has traveled all across the globe. However, she still feels deeply connected to Slovenia through her memories of childhood, the home of her ancestors, and her Slovenian consciousness. All of that reflected on her last collage exhibition entitled Plasti časa (The Layers of Time) which could be seen in the Finžgar Gallery in Ljubljana until 4 December 2016.

Kot je ob razstavi med drugim zapisala likovna kritičarka Monika Ivančič Fajfar, so najzgodnejše otroštvo Vlaste A. Gottstein »zaznamovali negotovi čas druge svetovne vojne in tik po njej, begunska taborišča, selitev v novo okolje, drugačno kulturo, kulturo tujega jezika. Življenjske okoliščine so jo naučile prerasti nasprotja med iluzijo in resnico, hkrati pa vir življenjske in ustvarjalne moči poiskati v sebi. Njeno slikarsko delo odseva njenega raziskovalnega duha. Nenehno eksperimentira s formami, materiali in slogi ... «

Težka izkušnja begunstva

Vlasta Arzenšek Gottstein je bila rojena leta 1946 v Celju. Njeni prvi spomini na otroštvo, preživeto s prijatelji in v naravi, so zelo lepi. Ko je bila stara deset let, so se starši odločili, da bo družina emigrirala iz takratne Jugoslavije. Otroci niso vedeli, da bežijo od doma, zato jim je bilo, ko so se tega zavedli, še toliko težje. »Zapustili smo sorodnike, prijatelje, šolo, vse,« pripoveduje Vlasta, »znašli smo se v novem okolju, nismo poznali jezika ... Zgodbe današnjih beguncev, ki iščejo novo domovino, me spominjajo na lastno zgodbo, sočustvujem z njihovo težko usodo. Ko ne moreš več nazaj, si začneš, pa čeprav v domišljiji, ustvarjati novo življenje, a spomini na tiste čase niso rožnati.«

V družini je bilo pet otrok, zadnja Vlastina sestra je bila rojena že v Nemčiji. Vlasta je tam nadaljevala šolanje, opravila maturo in obiskovala tehniško šolo za poklic gradbene risarke. Pozneje je študirala oblikovanje tekstila, iz česar je potem razvila svojo tehniko kolaža, in se sočasno učila risanja.

V Slovenijo, kjer ima še vedno sorodnike, se je prvič vrnila pri štirinajstih; od takrat prihaja vsako leto. Stiki z domovino so ji med drugim pomagali ohranjati znanje materinščine, poleg tega so v družini vedno govorili slovensko in tudi njen prvi mož je bil Slovenec. Slovensko znata tudi Vlastina otroka. Danes živi in dela v Kölnu in Mariboru. Sodeluje na številnih razstavah, delavnicah in likovnih kolonijah v Nemčiji, Švici, Italiji in Sloveniji.

Ženske zgodbe

Vlasta se iz otroštva spominja tudi, da je vedno rada risala, a se je zaradi življenjskih okoliščin s slikarstvom začela ukvarjati šele v zrelih letih. Poleg slikarstva so njena velika strast tudi potovanja, odkrivanje novih dežel in njihovih kultur. Skoraj ni dežele na zemeljski obli, ki je še ni obiskala, najpogosteje pa je bila v Indiji. Tam se je spoznala tudi z jogo, ki jo je nekaj časa poučevala in jo še danes rada prakticira.

Iz razstavljenih del v Finžgarjevi galeriji je bilo moč začutiti Vlastine korenine, duh nekdanjih časov, vsaka njena slika pripoveduje neko intimno zgodbo. Vendar umetnica na vprašanje, če je to načrtovala, zatrdi, da njeni kolaži nastajajo povsem spontano. »Če se nekaj preveč načrtuje, je že to mimo umetnosti,« pravi. »Stvari se kar zgodijo, roka sama naredi potezo in če pri tem usklajuješ srce in razum, te rezultat zadovolji.« Iz mnogih Vlastinih slik izza plasti barve in tekstila skrivnostno gledajo ženski obrazi, od otroških do starejših. Stare fotografije jo očarajo, meni, da v njih duša živi naprej.

Kot pove, ji je bila ženska tematika vedno blizu in morda se ji je zato bolj posvetila. Na tem področju se namreč dogaja več krivic, ženske doživljajo več žalostnih zgodb kot moški, tudi sama je ženska in žensko dušo bolje pozna. Poleg tega jo zanimajo možnosti žensk za rast in razvoj. »Razveseljivo je, da se je od časov mojih starih staršev in staršev že veliko spremenilo, da smo lahko ženske na številnih področjih uspešne, a še vseeno je veliko neizkoriščenih možnosti za napredek.« V življenju se ji zdita pomembna hvaležnost in veselje, da se zaveda in je zadovoljna s tem, kar ima, vendar, če le lahko, stremi k še boljšemu.

